Maandag 17 Januari 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang, No. 4107

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 2.00 per maand [Aruba f 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Russen willen niet met Poolse Regering onderhandelen.

Churchill sprak met de Gaulle in Marrakesj.

Eisenhower voor leiding invasie in Engeland aangekomen.

Stad San Juan in Argentinië door aardbeving verwoest.

RUSSISCH ANTWOORD OP HET POOLSE VOORSTEL.

In antwoord op de Poolse nota waarin de hulp van Groot Britannië en de Verenigde Staten gevraagd wordt om Polen en Rusland tot elkaar te brengen, verklaarde de Russische Regering, dat men „niet in officiële onderhandelingen kan treden met een regering waarmede de diplomatieke betrekkingen verbroken zijn."

De Russen rakelden tevens de Poolse beschuldiging op van de massamoord in het woud van Katyn — waarvan de Duitse Propaganda-man Goebels zulk een handig gebruik wist te maken — om eraan te herinneren, dat deze beschuldiging de oorzaak was van het verbreken der diplomatieke betrekkingen.

De vorige week had Moskou aangeboden te onderhandelen over de lijn, welke als grens tussen Rusland en Polen in 1919 getrokken werd door een Geallieerde commissie onder leiding van den Britsen Burggraaf Curzon. Tegelijk stelde Moskou voor, dat de Polen hun gebied in Westelijke richting ten koste van Duitsland zouden uitbreiden.

De Russische verklaring van vandaag zeide „dat de Poolse regering de quaestie van de Curzon-linie in haar nota geheel vermeed, zodat men moet aannemen dat zij het voorstel van de Curzon-linie verwerpt.

Hoewel de Russen beweerden, dat de huidige Poolse regering geen goede nabuurschap wenst te vestigen met de Sovjet-Unie zeide de nieuwe verklaring van Moskou niet, dat Rusland niet wil onderhandelen met een gewijzigde Poolse regering. Doch in het Poolse cabinet te Londen zit nog Marjan Kukiel, de Minister van Oorlog, die het communiqué van 16 April 1943 tekende, waarin gezegd werd, dat 15.000 Poolse officieren en soldaten vermist worden na de Russische bezetting en waarin een onderzoek van het Rode Kruis gevraagd werd. En de Poolse Opperbevelhebber is nog steeds Generaal Kazimierz Sosnkowski, die het onderwerp is geweest van bittere aanvallen in uitzendingen uit Moskou in de Poolse taal door de Unie van Poolse patriotten in de U.S.S.R.

Gisteravond herhaalden de Poolse patriotten in Moskou wederom de critiek op de uitgeweken regering te Londen. O.a. zeide men: „Zelfs nu doet Premier Stanislaw Mikolajczyk onder invloed van Sosnkowski duistere ontwijkende verklaringen, welke bekokstoofd werden in de keuken van diplomatieke intrigue" (Londen/AP 17.1).

OVERZICHT VAN HET NIEUWS.

Het weekeinde dat achter ons ligt heeft zich niet door buitengewone gebeurtenissen onderscheiden, tenzij men de bloedige strijd in Rusland, de ontmoeting tussen Churchill en De Gaulle in Marrakesj, de Geallieerde vordering in Italië en de aardbeving in Argentinië als zodanig wil beschouwen.

Noord-Afrika.

De conferentie tussen den Premier van Groot Britannië, die van zijn longontsteking geheel schijnt te zijn hersteld, en Generaal Charles de Gaulle, Hoofd van het Franse Bevrijdingscomité, vond Woensdag plaats te Marrakesj in Marokko.

De beide Geallieerde leiders brachten een gehele dag in elkaars gezelschap door. Aanwezig waren nog Mevrouw Churchill, Lord Beaverbrook en de Heer en Mevrouw Alfred Duff Cooper. De Heer Duff Cooper is vertegenwoordiger van Groot Britannië bij het Franse Comité. De Gaulle was vergezeld van Gaston Palewski, lid van het Franse Comité. Churchill zag er bij deze gelegenheid gezond en robust uit. Hij inspecteerde de Franse troepen samen met De Gaulle, terwijl de nieuwe Franse luchtmacht over hun hoofden trok.

Na de wapenschouw werd Churchill naar zijn auto begeleid door De Gaulle. In een korte toespraak tot de troepen zeide De Gaulle: „Marrakesj heeft heden het voorrecht gehad de plaats te zijn waar de Britse Premier door ons werd verwelkomd. In deze bijeenkomst, welke temidden van de Franse strijdkrachten in Marokko werd gehouden, zien wij een nieuw bewijs van onze alliantie voordat de grootste gemeenschappelijke inspanning zal worden gedaan voor hetzelfde doel".

De Gaulle was twee dagen afwezig uit Algiers. De samenkomst tussen Churchill en De Gaulle bood gelegenheid voor de bespreking van verschillende quaesties die nog hangende zijn, zoals de plannen voor de invasie van West-Europa, de leiding en deelneming der Franse troepen, de vestiging van een tijdelijke Franse regering na de invasie en de toekomstige berechtiging van Pierre Boisson, oud-Gouverneur van Frans West-Afrika, Etienne Flandin, oud-Premier van Frankrijk en Marcel Peyrouton, ex-Ambassadeur in Argentinië. Het is bekend, dat de Britse en Noordamerikaanse regeringen over deze laatste quaestie reeds verschillende inlichtingen vroegen aan het Bevrijdingscomité.

Zuid-Amerika.

Door een aardbeving in de stad San Juan in Argentinië, op 120 kilometer ten Noorden van de stad Mendoza, welke in 1861 door een aardbeving verwoest werd, geteisterd. San Juan is hoofdstad van de provincie met dezelfde naam.

Argentijnse troepen en andere reddingsploegen hebben tot nu toe 500 lijken kunnen bergen en meer dan 13.000 gewonden uit de puinhopen gehaald. De correspondent van de Associated Press te San Juan schatte het aantal doden op 1400 tot 1600.

Volgens de overheid is 90% der gebouwen in de stad volkomen verwoest en geen enkel gebouw bleef bewoonbaar. De verschrikkelijke aardbeving, welke Zaterdagavond plaatsvond, duurde 40 seconden. Niets was er teveen bestand. De meest moderne gebouwen, welke door staal versterkt zijn, zoals het stadhuis en andere regeringsgebouwen, alsook de 19e eeuwse kathedraal en andere oude gebouwen werden verwoest.

President Pedro Ramirez is Vandaag (Maandag) per trein vertrokken naar de getroffen stad. De Minister van Binnenlandse Zaken Luis Perlinger en de Minister van Oorlog Edelmiro Farrel vertrokken reeds eerder om het reddingswerk te leiden.

Doktoren en verpleegsters zijn met spoed gezonden naar het gebied en ook worden bloedplasma, medicijnen, kledingsstukken en voedsel aangevoerd per trein, vliegtuig en vrachtauto. Er zijn maatregelen getroffen om een epidemie te voorkomen aangezien zowel de waterleiding als het afvoersysteem ontwricht zijn.

De aardbeving werd gevoeld over een groot deel van Zuid-Amerika, doch nergens was de schok zó hevig als in San Juan. Vele wegen die naar de stad leiden zijn onbegaanbaar vanwege de scheuren. De spoorlijnen tussen San Juan en Mendoza zijn ontwricht, doch de lijn tussen San Juan en Buenos Aires is nog in orde.

Een reiziger, die te Mendoza arriveerde zeide, dat de straten van San Juan vol puin liggen en dat overal het gekerm en gegil van gewonden kan worden gehoord.

Rusland.

De Russen hebben aan het front van Leningrad tot het Ilmenmeer de laatste dagen aanvallen gedaan, die veel weg hebben van een nieuw offensief. Op sommige plaatsen drong men diep in de Duitse linies door en belangrijke verliezen werden aan de vijand toegebracht.

In Wit-Rusland vorderden de Russen in Westelijke en Noordwestelijke richting door de moerassen. Zij wierpen de Duitsers terug naar een waterlinie en vervolgens naar een hevig gevecht in de rivier zelf. Honderden naziesvonden de dood. Niettegenstaande de vorst zijn de rivieren in Wit-Rusland blijkbaar nog niet gedekt door zulk een sterke ijslaag, dat de overstreek zonder behulp van bruggen kan geschieden.

Verder naar het Zuiden blijft de Duitse Veldmaarschalk von Mannstein wanhopige pogingen doen om de Russen van de Odessa-Warszawa spoorlijn af te houden. Ten Oosten van Vinnitsa en ten Noorden van Uman worden heftige tegenaanvallen gedaan door de Duitsers, doch deze worden met grote verliezen voor hen door de Sovjets afgeslagen. Zaterdag werden langs het gehele front 196 Duitse tanks door de Russen vernield of ontwricht alsook een 60-tal vliegtuigen.

Het Duitse communiqué spreekt overal van Russische aanvallen, hoewel deze volgens de nazies niet overal succes hebben.

Italië.

Na een frontaanval op de berg Trocchio geopend te hebben, welke de weg naar Cassino versperde, hebben de Noordamerikaanse troepen van het 5e leger in Italië deze veroverd. Meer naar het binnenland vorderen ook de Fransen tegen een hardnekkige Duitse weerstand over het bergterrein. De Britse en Nieuw Zeelandse troepen aan het front van het 8e leger vielen vijandelijke stellingen aan. Voorts namen zij gevangenen en brachten zij den vijand verliezen toe.

De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied deed aanvallen op vijandelijke verbindingswegen te Prato, Certaldo en Arezzo alsook op de haven- en spoorwegfaciliteiten te Civita Vecchia. San Valentino werd ook aangevallen en verder werd aan de kust van Joegoslavië de vijandelijke scheepvaart in de haven van Sibenik gebombardeerd.

Joegoslavië.

Het Duitse offensief in Midden- en West-Bosnië is op verschillende punten tot stilstand gebracht en er worden nu tegenaanvallen gedaan door de Partijgenoten. Er is veel oorlogsmateriaal buit gemaakt. In de Livno-Ducno sector werden vijandelijke stellingen bezet. In de Croatische provincie Kordun namen de Partijgenoten de stad Glino na bittere gevechten. Thans rukken zij op naar de stad Petrinje. Nabij de stad Ogulin werd het plaatsje Ostarije bezet.

In Herzegowina werd tussen Gacko en Folnika een Duitse colonne verslagen en er werd oorlogsmateriaal veroverd. In Oost-Bosnië moest de vijand nabij de stad Varis het onderspit delven. De spoorlijn tussen Prijedor en Bosanski Novi is doorgesneden. In Dalmatië vinden hevige slagen plaats tussen Sinj en Brlika. Er werden 60 Duitse soldaten gedood. In Slowenië opereren eenheden van de 7e Franz Presern divisie op succesvolle wijze in het Westelijk deel van het land.

Engeland.

Officieel werd bekend gemaakt, dat Generaal Dwight D. Eisenhower in Engeland is aangekomen om er zijn werkzaamheden als Opperbevelhebber van de invasie- strijdkrachten te aanvaarden. De Generaal, die er gezond uitzag en in goede stemming scheen te zijn, begroette de oorlogscorrespondenten met de verzekering, dat de voorbereidingen voor de invasie reeds in vergevorderd stadium zijn. Ook uitte hij zijn tevredenheid over de helpers, welke hem werden toegewezen voor de taak om Hitlers Europese Vesting binnen te stormen. Eisenhower zeide zeer verheugd te zijn, dat hij op weg naar zijn nieuwe post kon confereren met Roosevelt en Churchill. Hij zeide, dat de Premier er veel beter uitziet en blijkbaar op weg is naar een volledig herstel. De verrichtingen van de luchtmacht, het verslaan van de Duitse duikboten en de vernieling van de Duitse slagvloot, alsook de aanvoer van grote hoeveelheden voorraden naar het Verenigde Koninkrijk werden door Eisenhower besproken en geprezen.

Stille Oceaan.

Rabaul, de Japanse basis op Nieuw Britannië, werd tijdens het weekeinde weer bestookt door de Geallieerde luchtmacht. Op Kaap Gloucester werd de hoogte, die de verdere opmars naar de Borgen-baai versperde, door de Noordamerikaanse mariniers genomen. Op het Huon-schiereiland van Nieuw Guinea vorderden de Australische troepen het plaatsje Sio.

Het nieuws van vandaag.

De Russische regering heeft niet lang geaarzeld om te antwoorden op het Poolse voorstel, dat de Verenigde Staten en Groot Britannië zullen bemiddelen in de grensquaestie. De verwerping van het Poolse voorstel geschiedde op grond, dat „wij geen officiële onderhandelingen kunnen voeren met een regering waarmede de diplomatieke betrekkingen verbroken zijn". Hiermede heeft het Kremlin nogmaals te kennen gegeven, dat men de huidige Poolse regering in Londen niet lust. Deze zou dus eerst geheel veranderd moeten worden, zodat zij welgevallig is aan het oog van Molotov, voordat men de grensquaestie kan bespreken „in een spheer van vriendschappelijke verstandhouding."

Londen en Washington hebben dus te vroeg gejuicht over het „diplomatieke antwoord" van de Poolse Regering en het vooruitzicht dat het „Poolse probleem" spoedig zal worden opgelost.

Te Marrakesj hebben Premier Churchill van Groot Britannië en Generaal Charles de Gaulle van het Franse Nationale Bevrijdingscomité intussen geconfereerd over het „Franse probleem". De bijeenkomst vond Woensdag plaats en daarna woonden beiden een wapenschouw der Franse strijdkrachten bij. Churchill schijnt al geheel hersteld te zijn. Het is niet bekend of hij lang vertoefd heeft in de oude Marokkaanse stad of dat hij hier slechts een bezoek bracht op weg naar Engeland. Generaal Dwight D. Eisenhower is daar bereids aangekomen om de leiding te aanvaarden over de invasie van West-Europa. Op een persconferentie verklaarde hij, dat de voorbereidingen daartoe reeds in vergevorderd statium verkeren.

Zijn opvolger in het Middellandse Zeegebied, Generaal Sir Henry Maitland Wilson heeft aan de persmensen medegedeeld, dat zijn politiek zal zijn om de Duitsers te treffen met de grootste kracht waar de gelegenheid zich voordoet. „De aanvallen kunnen gedaan worden van de rivier de Karitza in de Balkan tot de Pyreneeën", zo zeide Wilson. Voorlopig wordt slechts in Italië de trage opmars voortgezet. Noordamerikaanse troepen namen de Monte Trocchio, welke de weg naar Cassino versperde. De Franse troepen naderen deze plaats uit het Noord-Oosten. In Joegoslavië is Maarschalk Tito erin geslaagd op verschillende punten het Duitse offensief in Bosnië af te slaan. Zijn Partijgenoten doen nu verwoede tegenaanvallen en in andere gebieden weten zij zelfs belangrijke vorderingen te maken.

LEVENSVERZEKERINGS-POLISSEN.

In 1943 werd voor een billioen gulden meer aan levensverzekeringspolissen genomen in Nederland, dan in 1942. Het totaal bedroeg in beide jaren 7½ billioen tegen 6½ billioen.

Nederlands toekomstige positie

Stootblok tussen Democratie en Communisme, meent het Argentijnse „Nederland".

LOUDONS „PAX ATLANTICA".

Wij lezen in „Nederland"

Wat zal er, als Duitsland valt — en de val van Duitsland nadert met reuzenschreden in steeds versneld tempo — met Europa gebeuren?

Hoe sneller dat ogenblik nadert, des te angstiger wordt het mij om het hart. En ik, die door mijn lezers vaak een geboren optimist genoemd word, zie de mogelijkheid, dat Europa, enige jaren na de aanstaande vrede, met weemoed terugverlangt naar de betrekkelijk rustige tijden van de tweede wereld-oorlog!

We hebben er nog steeds geen flauw vermoeden van, wat de grote geallieerden — Verenigde Staten, Rusland en Engeland — hebben afgesproken — als ze iets hebben afgesproken — met betrekking tot na-oorlogs Europa.

Wat gaat er met Europa gebeuren?

Voor een groot gedeelte hangt dat ervan af, wat er met Duitsland gaat gebeuren. En ons, Nederlanders, interesseert dat buitengewoon, want of wij straks deel gaan uitmaken van een regionaal complex, dat wij Continentaal Europa gaan noemen, of van een Atlantisch complex, waarvoor ambassadeur Loudon de term „Pax Atlantica" heeft uitgevonden: wij zullen aan de grens zitten en bufferstaat worden. En dat lot van bufferstaat zal voor ons alleen te vermijden zijn als de oostgrens van de Pax Atlantica ver ten oosten van onze oostgrens komt, of de west-grens van Europa ver ten westen van ons Noordzee-strand.

De bufferstaat is het hoekje, waar de slagen vallen, en dat is vooral het geval, sinds de oorlog drie-dimensioneel geworden is. Nederland is geologisch ongunstig gelegen voor het aanleggen van permanente vluchtkelders.

Aan een staat, die geen bufferstaten kent, omdat hij geen grenzen heeft, schijnt niemand meer te geloven. „Eens, zegt men, zal het zo ver komen, maar nu zijn wij er nog niet rijp voor".

De wereld-woordvoerders, die aldus spreken, beschouwen zich zelf als leiders van de wereld, en geven dus met die uitlating zichzelf een brevet van onrijpheid. En in mijn tuin heb ik een perenboom, waaraan de peren nooit rijp worden, omdat zij van binnen beurs worden en afvallen vóór zij rijp worden.

Moet het ons zo gaan?

De wereldstaat is de enige oplossing, want er staat niets buiten, waartegen hij, of dat tegen hem, oorlog kan maken.

In Argentinië en vrijwel in alle landen van de wereld, zelfs in Duitsland, is er op het ogenblik een grote groep mensen, die zich „het vrije Duitsland" of „het andere Duitsland" noemt, en die hoofdzakelijk bestaat uit de linkse — maar als het u belieft niet uiterst-linkse — elementen van vóór 1933. Rechtse elementen zitten er zo goed als niet in, want die deden in Duitsland met de nazies mee, omdat het Duitsland van de tweede wereld-oorlog een combinatie van allerlei elementen was:

- nationaal-socialisten
- militaristen-monarchisten
- industriëlen
- middenstands-bierpolitici
- bovendrijvend schuim
- onderliggende droesem

„Daarbuiten stonden de linkse elementen minus de communisten en de communisten minus de linkse elementen. En die zitten thans gedeeltelijk in het buitenland en maken onderling ruzie, en hopen, straks in Duitsland de „macht" in handen te krijgen en te kunnen regeren over de clandestien-trouwgebleven elementen in Duitsland zelf.

De communisten zijn verdeeld in aanhangers van Stalin, die met Stalin niets meer te maken hebben omdat Stalin de „comintern" heeft afgeschaft, en aanhangers van Trotzky, d.w.z. werkelijke communisten, als iemand tenminste wist, wat een werkelijke communist is.

De „andere" linkse elementen zijn die, welke in 1918 de revolutie in Duitsland maakten, met behulp van de beroeps-militairen de spartakisten en communisten bedwongen, en toen de Weimar-republiek oprichtten. Die de politiek van de eerste labour-regering in Engeland naboötste door zichzelf een brevet van politieke onbekwaamheid te geven, zeggend, dat zij alléén niet regeren konden, en samen met de communisten niet wilden regeren.

A propos: die uitdrukking hierboven van „zichzelf een brevet van onbekwaamheid geven" klinkt mij verdacht bekend. Heb ik dat niet al eens ergens gelezen? Mij zweemt zoiets voor van politici, die zichzelf niet rijp verklaarden voor de wereldstaat. O, zij hebben gelijk.

De eerste labour-regering in Engeland leek sprekend op alle liberale of conservatieve regeringen voor of dien, omdat zij wel een mooi programma als instrument had, maar te bang was, dat het te luid zou klinken als zij erop speelde.

De Weimar-republiek had, geloof ik, ook een programma. Hoe het precies was, heb ik vergeten; een van de punten was, geloof ik, van de partijen van centrum en rechts gebruik te maken om de communisten eruit te houden. Het resultaat was: Hitler.

Dit zijn de mensen, die zich thans gereed maken om de „macht" in Duitsland over te nemen.

De communisten...

Mijn beste lezer — of zelfs lezeres — ik moet hier een pijnlijke bekentenis doen, geheel onder ons, natuurlijk: ik weet niet, wat een communist is.

Dat is vervelend, want als commentator van de wereld-gebeurtenissen sta ik midden tussen de mensen, die dat wel weten, en het woord uit-en-terna gebruiken.

Ik weet niet, wat een communist is. Erger nog: ik weet niet, wat een socialist is, noch wat een conservatief is, noch wat een liberaal is, tenzij ik als definitie het Schoolmeesterachtige graf-schriftje moet laten gelden van Multatuli op Thorbecke: „Liberaal — als een asal".

Ik weet niet, wat een boljsewist is, of een nationaal-socialist, of een democraat — u zult gemerkt hebben, dat ik als ik deze laatste term gebruik, het woord steeds tussen aanhalingstekens zet om geen Jantje-van-Leiden af te maken van de definitie.

Dit niet-weten is vervelend, want iedereen in mijn omgeving gebruikt die woorden als stelden ze zo gedefinieerde begrippen voor als een liter water of de gemeente Sommelsdijk. Terwijl ik aanhalings-tekens moet gebruiken!

De „communisten" dan ...

Nee, ik vertik het. Rusland heeft uit een aantal Duitse refugiés en krijgsgevangenen enige duizenden geschikte personen bijeengebracht, die daar het vrije Duitsland genoemd worden, en die erop worden afgericht, straks de regering in Duitsland over te nemen. Op Russische wijze, natuurlijk, die, wat zij ook zij, geen „communisme" is. Ook wordt een groep onder die mensen afgericht op propaganda à la sovjet.

Als die mensen straks, nadat Duitsland geslagen is, de regering in Duitsland overnemen, worden we buurman van een sovjet-rijk.

„O, maar — zegt u — wij zullen er niet toe behoren. Wij gaan deel uitmaken van het Rijk van de Pax Atlantica, waarvan de Verenigde Staten deel zullen uitmaken, en Engeland, en wij, en......"

Ja, en nog een stuk of wat landen. Noorwegen, Denemarken, wij, België, Frankrijk enz. M.a.w.: de Atlantische kust van het Europese vasteland. Die landen zullen bruggehoofden zijn van een hoofdzakelijk buiten Europa gelegen Atlantische statenbond op het Europese vasteland. Bufferstaten bij uitnemendheid.

En aan de andere zijde van dat bruggehoofd of van die buffer komt het continentale rijk van Europa, onder hegemonie van Sovjet-Rusland. Vlak naast ons een — naar hierboven gesuggereerd — te russificeren Duitsland

Wij zullen zitten tussen twee ideologieën in: de „democratie", van welke ik niet weet, wat zij beduidt, maar waarvan wij deel zullen uitmaken, en het stalinisme, waarvan ik evenmin weet, wat het beduidt. Beiden zullen hun ideeën — wat deze ook mogen zijn zoveel mogelijk propageren, vooral met het oog op onze havens en rivieren, die gemakkelijk in elke ideologie onder te brengen zijn.

O, zó erg als onder de nazies zullen wij er niet aan toe zijn. Op het ogenblik wordt ons volk bij levenden lijve opgevreten door de maden van N.S.B. en naziedom, en ligt aan handen en voeten gebonden. Het kan slechts wriggelen, en wachten op zijn bevrijders uit het Westen ...... en Oosten.

Maar een lastige positie zal het toch zijn, zo straks tussen hamer en aanbeeld in.

Maar wat wil je dan?

Bijna niets. Een wereldstaat. Met definities in plaats van vage namen en leuzen.

Opdat men mij niet verwijte, dat ik alleen maar afbreekend en niet constructief schrijf, wil ik hier wel aan toe voegen, hoe ik deze oorlog — die de voortzetting is van de vorige oorlog en de daaraan voorafgaande oorlogen — zie. Ik zie hem als een strijd tussen twee principes; het principe van het individu en het principe van de staat. En in deze oorlog staan de twee strijdenden aan één zijde, namelijk die van de staat.

Niet principieel. Want de verdedigers van de zogenaamde „democratie" zijn oorspronkelijk individualisten, die afgedwaald zijn, en die, ter verdediging van hun individualisme, de heresie van den vijand toepassen.

Het begin van die strijd ligt al heel wat jaren terug. Vroeger heb ik gedacht, dat de oorzaak van de Europese oorlogen, die thans ten tweeden male zijn uitgegroeid tot wereldoorlogen, lag in het Verdrag van Verdun (11 Augustus 843; vorig jaar was het elf eeuwen geleden toen het Frankische rijk van Karel den Grote verdeeld werd in drie delen: Frankrijk, Duitsland en de bufferstaat van het Lotharingse rijk.

Maar de strijd is langer geleden ontstaan. De schuld ligt aan Plato, die, na een aantal prachtige dialogen op individualistische grondslag, plotseling zijn Republiek schreef en daarmede de „staat" schiep, en Alexander den Grote, die aan de individualistische gemeenschappen van Hellas een einde maakte en daarvoor het „rijk" schiep.

Plato's republiek van Alexanders rijk zijn de prototypen van Hitlers Duitsland en Europa.

De gelegenheid is verzuimd; het individualisme is ondergegaan, en gaat met de dag dieper onder.

Toch zou de „democratie", die gegroeid is uit de verdediging van de rechten van het individu tegen de staat, op haar oude weg terug kunnen keren, nadat zij ditmaal de overwinning behaald heeft op de apotheose van de staat; Hitlers Duitsland en Europa. Maar daarvoor zal zij gelegenheid moeten hebben, zich aan iets anders te wijden dan aan worstelingen tussen staten onderling of tussen de „staat pour l'occasion", zoals onze „democratische" staten van het ogenblik zijn, en de „staat per se", zoals die van Hitler — en misschien andere van het ogenblik.

En daarvoor is maar één oplossing: de staat zonder grenzen, de wereldstaat, die uit gebrek aan grenzen, ophoudt, staat te zijn.

Maar, zoals onze politici zeer terecht zeggen: dáárvoor zijn wij nog niet rijp. Wij zullen er pas rijp voor worden als wij ons eigen-gegeven breve van onbekwaamheid intrekken.

Gemeenschappelijke gebedsweek van Protestanten en Roomsen begint morgenochtend.

Hitler belaagt het Christendom als geheel. Hij vervolgt niet deze of gene kerkelijke groepering van Christenen maar allen. Meer dan ooit doet de kerkelijke verdeeldheid pijnlijk aan. Pijnlijk is het vooral voor de rooms-katholieken, wien kerkelijke eenheid zo ter harte gaat. In 1908 opperde een Episcopaals geestelijke in de Verenigde Staten, Rev. Paul James Francis het plan om elk jaar een gebedsweek te houden voor dit doel. Men koos als begin 18 Januari, wanneer het Latijnse gedeelte van het R.K. Kerk het feit herdenkt, dat Petrus zich te Rome vestigde als eerste Paus 1). Als einde nam men 25 Januari, feest van Paulus' bekering.

Aanvankelijk ontmoette men nogal tegenstand, omdat het plan te „Rooms" aandeed. In de loop der jaren verspreidde de devotie zich evenwel over de gehele wereld en een van de eerste vruchten was de overgang van de mannen- en vrouwencongregaties, die Rev. Francis in de Episcopaalse Kerk van de Verenigde Staten had gesticht. Dit was de „Society of the Atonement", welker moederhuizen in Graymoor, Garrison, New York zijn.

Verschillende Pausen hebben het houden van deze week aanbevolen; ook onze plaatselijke Vicarius Apostolicus.

Een wereldcongres van Protestanten en dissidente Orthodoxen heeft in 1920 deze week ook officieel aanvaard, doch over het algemeen is de animo voor het zg. Eenheidsoctaaf bij de Orthodoxen in de practijk betrekkelijk gering, hoewel de laatste jaren wel enkele Orthodoxe bisschoppen de week hebben gepropageerd.

En in 1940 heeft een groep Anglicanen, die voor dit doel bad tussen Hemelvaartsdag en Pinksteren, besloten dit voortaan ook van 18 — 25 Januari te gaan doen. M.a.w. Katholieken, Protestanten, Orthodoxen bidden voor eenheid en voor elkaar. Natuurlijk zullen drie groepen kerkelijke eenheid anders beredeneren en ook anders verwachten. Misschien is het het best te bidden en verder de verhoring en het „hoe" aan den Almachtige over te laten.

Op 18 Januari, dus morgen zal het Christendom in zijn wijdste geledingen meer in het algemeen voor alle dwalenden en zoekers bidden.

Woensdag 19 Januari, voor de Orthodoxe kerken. Heel in het bizonder mogen wij dan Rusland gedenken, dat vrijwel geheel tot deze kerk, zij het ook in onderscheidene groeperingen, behoorde en welks geloof onuitroeibaar bleek.

Van Rusland is de victorie begonnen, Rusland heeft recht op ons aller dank en hoe die beter te schenken dan in het gebed voor dit zeer godsdienstig-geaarde land.

Zoals men weet, worden in alle Latijnse kerken de gebeden, welke de priester na de stille Heilige Mis met de gelovigen bidt (Ave Maria, Salve) overal ter wereld en zonder een uitzondering altijd voor Rusland gebeden. Voegen wij aan dit dagelijkse gebed nog het bizondere gebed van aanstaande Woensdag toe en herinneren wij ons, dat Rusland eens zo aan de Stoel van Rome gehecht was, dat in de Russische Kerk nog heden ten dage naast de Paasplicht (nl. verplichting tot biechten en communie met Pasen) ook een Petrus-plicht bestaat, dus om op 29 Juni — welke dag evenals het Paasfeest in Rusland door een andere grote vasten wordt voorafgegaan — eveneens te biechten en te communiceren. Petrovdan of Petrus-dag is nog altijd een grote feestdag in het Russische kerkelijke leven. Bidden wij voor het Heilige Rusland, zoals niemand minder dan Pius XI dit land eens heeft willen noemen en herinneren wij ons, dat wanneer pelgrims bij Pius XI op bezoek Hem vroegen te zeggen, waarvoor nu eens heel in het bizonder te bidden, de Paus antwoordde: Mon Dieu, sauvez la Russie. — Dit is ons gebed op aanstaande Dinsdag.

Donderdag, 20 Januari dus, bidt de Christenwereld voor alle Protestanten, bij wie vooral de Lutheranen en enkele Calvinistische groepen van het Europese vasteland mededoen, ofschoon in veel mindere mate dan de Anglicanen; deze groepen wensen ook geen directe aansluiting bij Rome, doch het feit, dat zij met ons bidden, is een hartelijk wedergebed waard.

Vrijdag 21 Janauri bidt men voor de Anglicanen, bij wie deze devotie niet alleen het sterkst verbreid is, doch bij wie ook de geest medewerkt. Van de 19 à 20.000 Anglicaanse en Episcopaalse geestelijken in Engeland en de Verenigde Staten en hun missie-gebieden, hebben ongeveer 4 à 5000, dus ± 25%, verschillende stukken ondertekend, waarin gezegd wordt, dat de Anglicaanse en Episcopaalse kerken zich op een of andere wijze bij Rome moeten aansluiten. Bij Katholieken en Anglicanen-Episcopalen vond de Gebedsweek de grootste ingang.

Zaterdag 22 Januari, nogmaals in het bizonder voor alle Christenen van Amerika, waar Protestanten, Katholieken en Orthodoxen van dit Staatsdeel dus ook onder vallen.

Op 23 Januari Zondag aanstaande voor de Katholieken, voor wie het gebed van andersdenkenden toch zo welkom is, vooral ook voor slechte, lauwe en afvallige katholieken, die zoveel schade toebrengen aan de kerk.

Op **Maandag 24 Januari** bidden wij voor alle Joden, die momenteel wel heel bizonder ons aller gebed van node hebben.

Tenslotte zullen wij op de laatste dag volgende week **Dinsdag 25 Januari**, feest van Paulus' bekering, bidden voor de bekering van alle heidenen.

In totaal zijn er op de gehele wereld ongeveer 900.000.000 heidenen, 400.000.000 katholieken, 180.000.000 dissidente Orthodoxen, 220.000.000 Protestanten, 250.000.000 Mohammedanen en ongeveer 16 millioen Joden.

Hier volgt het gebed, zoals Katholieken en enkele groepen van Protestanten, o.a. Angelicanen, het bidden, elke dag:

Opdat allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U dat ook zij in ons één zijn, teneinde de wereld gelove, dat Gij mij gezonden hebt (Joh. 17:21).

Ik zeg U, Gij zijt Petrus — En op deze rots zal Ik mijn Kerk 2) bouwen (Mat. 16: 18a) — Laat ons bidden: Heer Jezus Christus, die tot Uw Apostelen gezegd hebt, de vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u, sla geen acht op mijn zonden, doch op het geloof van Uw Kerk en gewaardig U Haar volgens Uw wil vrede en eendracht te verlenen. Die leeft en heerst, God, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

1) Deze datum, evenals de volgende, is om andere redenen gekozen dan de herdachte feiten.

2) Statenvertaling zegt „Gemeente" i.pl. v. Kerk, doch bedoelt hetzelfde.

CURAÇAO

NIEUWE VENEZOLAANSE CONSUL.

Dr. Pacanins, consul-generaal van Venezuela alhier heeft ontslag gevraagd uit deze functie wegens ziekte en zal opgevolgd worden door Kapitein Luis Rafael Pimentel gewezen president, die vroeger deel uitmaakte van het Venezolaanse leger, hij is welbekend in politieke kringen.

DREIGEND GEBREK AAN MAISMEEL.

De maismeel situatie is wederom slecht.

Ondanks alle pogingen is de „Nederlandse Aankoop Commissie" er niet in geslaagd ons voldoende hoeveelheden voor normale consumptie af te leveren zodat enige tijd een tekort, of zelfs een algehele afwezigheid van dit volksvoedsel kan worden verwacht.

Ter illustratie volgt hier een afschrift van de brief der N.A.C., betreffende deze materie:

Gentlemen:

We regret to have to inform you that the cornmeal situation again causes us great trouble.

You will have seen from the copies of the orders we have sent you after our orders 1164 & 68, both for 350 ton each for October and November, we were only able to buy for you during December our orders 1299 for 120 ton and 1330 for 50 ton. We tried everything, but no further orders could be placed by us during December, nor could be placed anything up till now for delivery in January.

The cause of this unfortunate situation is that although the ceiling prices for corn were raised, the ceiling prices for cornmeal have not been changed and therefore the manufacturer who will have to send us the cornmeal cannot buy corn for the new ceiling prices and grind it without losing money.

We keep constantly in touch with the supplier and will place orders for you as soon as the situation changes, but we thought good to warn you that we donot expect to be able to place any further orders shortly.

As soon as the circumstances changes we will send you a cable.

Very truly yours,
Netherlands Purchasing Commission
General Purchasing Division
Frits W. Kan.

STATEN VAN CURAÇAO VERGADEREN.

Zaterdagmiddag om 15.30 uur kwamen de Staten van Curaçao bijeen ter behandeling van enige Ontwerpen-landsverordening. Het eerste werd behandeld de „Ontwerp-landsverordening tot het heffen van opcenten op het biezonder invoerrecht op benzine". Dit ontwerp werd aangenomen.

Bovendien werd nog door de Staten aangenomen de „Landsverordening tot wijziging van de landsverordening van le 22ste Augustus 1939 tot het tijdelijk afschaffen van invoerrechten en accijnzen op de eilanden Saba, St. Eustatius en Sint Maarten.

PLECHTIGHEID IN HET VENEZOLAANSE KAMP.

Donderdag jl. vond in het Venezolaanse Arbeiderskamp te Suffisant de officiële ophanging plaats van een schilderij van den Zuidamerikaansen Vrijheidsheld Simon Bolivar. Dit schilderij was op 14 December 1943 geschonken door den Consul Generaal van Venezuela, den Heer Ir. Tomás Pacanins, ter gelegenheid van de opening van de Club in het Venezolaanse Arbeiderskamp.

Aanwezig waren behalve de Heer Pacanins en het personeel van het Consulaat Generaal, de Heer Ir. Jan Noorduyn, Directeur van de C.P.I.M., en talrijke werklieden.

Er werden hartelijke woorden gesproken, die luide door de aanwezigen werden toegejuicht.

VERENIGINGSNIEUWS.

De volgende uitslagen van gehouden sportwedstrijden worden door de K.S.C. gemeld:

Honkbal: Quisqueya (Sto. Domingo) — San Nicolas (Aruba) 13 — 11.

Voetbal: Ecuador — Centrum Sta. Rosa II 0 — 0; Jong Bonaire — Centrum Sta. Rosa I 1 — 1.

De Zaterdagmiddag in het C.B.L.O. Sportpark gehouden voetbalwedstrijd tussen S.U.B.T. en Jong Holland eindigde 2 — 2. Met de rust had S.U.B.T. een voorsprong van 2 — 0, doch in de tweede helft van de wedstrijd waren de rollen geheel omgekeerd en wisten de spelers van Jong Holland zelfs 3 ballen in het doel van Grovell te plaatsen, waarvan 1 echter door Scheidsrechter [illegible] leerd wegens in buitenspel staan.

De Stimulans-beker werd door den Heer Heraclio Henriquez R. uitgereikt aan S.U.B.T., aangezien deze vereniging in de gehouden competitie meer doelpunten maakte dan Jong Holland.

St. Aloysius Kring: Vrijdag 21 Januari aanvang 20 uur lezing in ons Clubgebouw San Hosé, naast de Kerk van Pietermaai. Spreker: Heer C. de Brot over „Het Politieke leven van Curaçao". Iedereen is welkom.

DE HEER MENDELS OVERLEDEN.

Uit Caracas (Venezuela) wordt het plotseling overlijden ten gevolge van een hartaanval gemeld van den Heer Lodewijk Mendels, plaatselijk koopman in dienst van de Handelsmaatschappij Kusters N.V.

De Heer Mendels, die hier zeer bekend is, vertrok Zaterdag jongstleden met zijn vrouw en dochter naar Caracas op vacantie.

De overledene was 46 jaar oud en trad op 18 November 1940 in dienst van de firma Kusters.

DE ADVOCATEN TEGEN DE GEBROEDERS CURIEL.

Vrijdagmorgen werd voor den Rechter in Eersten Aanleg, Mr. S. G. C. van de Veen Zeppenfeldt, de civiele zaak behandeld van de Adcovaten Mr. S. W. van der Meer, L. O. Lampe en C. A. Eman tegen de Gebroeders Curiel. Men zal zich herinneren, dat deze advocaten indertijd de Curiels verdedigd hadden in de strafzaak, waarin zij werden beschuldigd van handel met den vijand. Later weigerden de Curiels het honorarium te betalen dat door de advocaten geëist werd, aangezien dit volgens hen exorbitant zou zijn.

In de zaak van den Praktizijn Lampe tegen de Gebroeders Curiel werd de getuige C. A. Eman gehoord, hoewel Mr. Oreste Burghardt, vertegenwoordiger der gedaagden, hiertegen protesteerde aangezien de Heer C. A. Eman ook eiser is tegen de Gebroeders Curiel. De Rechter liet den getuige Eman evenwel toe op grond, dat dit bij de wet niet verboden is.

Het verhoor van den getuige Eman duurde van 9 uur tot 13.30 uur. O.a. verklaarde hij, dat de Heren Curiel gezegd hadden, dat geld geen rol speelde mits de advocaten hun werk naar bevrediging vervulden. De getuige maakte melding van de verschillende werkzaamheden die door den Praktizijn Lampe werden verricht ten behoeve der gedaagden en poogde hiermede aan te tonen, dat het gevorderde honorarium niet exorbitant is. Alle drie zaken werden uitgesteld tot 21 Januari aanstaande.

— Het Hoofdkwartier van Maarschalk Tito maakte bekend, dat bloedige gevechten woeden in Oost- en Midden Bosnië waar de Duitse aanvallen in sommige sectoren door de patriotten werden afgeslagen. In Slovenië werd een Duitse colonne op weg van Kovavje naar Rakek aangevallen. De vijand leed grote verliezen in manschappen en materiaal. In andere gebieden worden nog successen geboekt door de Partijgenoten.

— Het Hongaarse nieuwsagentschap MTI zeide, dat volgens officiële bekendmaking Sofia nog de zetel is der Bulgaarse regering.

Brazilië, het land van de toekomst.

De samenstelling zijner bevolking

Nederlanders oudtijds en ook thans van belang voor Brazilië.

Het land van de toekomst.

Spoedig zullen enkele divisies van onzen groten bondgenoot Brazilië actief aan de strijd tegen Duitsland deelnemen. Dit werd onlangs bekendgemaakt door een militaire commissie welke een bezoek bracht aan Noord-Afrika en het slagfront in Italië. En nu reeds is een afdeling vliegers van de Braziliaanse luchtmacht, welke reeds belangrijke successen boekte tegen de Duitse duikboten in de Zuidatlantische Oceaan, in oefening op de Noordamerikaanse vliegscholen, om straks het grondleger in zijn verrichtingen bij te staan.

Voor de nazies, die de laatste tijd weer erg stoken in Zuid-Amerika, is dit zeker niet bemoedigend omdat zij hieruit kunnen opmaken, dat de oorlogsverklaring van 22 Augustus 1942 Brazilië, een uitvloeisel is van het anti-nazie gevoelen van het Braziliaanse volk en dus niet in de eerste plaats een middel tot versterking van de nationale staathuishoudkunde.

Brazilië is de grootste van de Latijnse Staten op het Westelijk Halfrond. Volgens de jongste gegevens telt het 47 millioen inwoners en heeft een oppervlakte groter dan de gehele Verenigde Staten, of 257 maal Europees Nederland, of van bijna alle landen van Europa tezamen.

Brazilië heeft menig woelig tijdvak gekend. Maar hierover zijn ten slotte allen het eens: **Brazilië is het land van de toekomst, dank zij zijn enormen mogelijkheden op economisch gebied.**

Vier naties maken aanspraak op de verdienste van Brazilië's ontdekking. **Pedro Alvarez Cabral**, die in Maart 1500 met een smaldeel uit dertien schepen bestaande, de haven van Lissabon uitzeilde en op 25 April 1500 voet op de Braziliaanse bodem zette, is echter de man.

Daar de Portugezen zich het eerst in Brazilië vestigden en de invloed, van die natie uitgegaan, op de beschavingsontwikkeling van dit land is blijven doorwerken tot op de huidige dag, is Brazilië het enige land van Latijns Amerika, **waar niet het Spaans doch Portugees de voertaal is** en zo is ook **den Brazilianen geleerd**, in Cabral den ontdekker van hun vaderland te eren.

Brazilië, het „rode hout"

Aan de naam „Brazilië" welke aan het pas ontdekte territoir door de spraakmakende gemeente werd gegeven en die het zou behouden door alle tijden heen, is een korte geschiedenis verbonden. De eerste kolonisten werden namelijk getroffen door de rode kleur van een boom, die in de dichte wouden welig tierde, zodat het hun toescheen alsof het gehele land, voor zover hun blikken reikten, zich in vuurrode gloed (Portugees brasa, het Franse braise) aan de horizon aftekende.

Zij gaven derhalve hun land de naam Brazil.

De boom in quaestie is de Braziliaanse **Pijnboom pao Brazil** die een der verfhoutsoorten oplevert, waaraan Brazilië zo rijk is en van welke een helrode verf wordt gewonnen. Deze boom is dus te beschouwen als Brazilië's peetvader.

Door de Portugezen werd een koninkrijk gesticht dat in 1580 door Spanje onder het mom van een persoonlijke unie werd ingelijfd. De Nederlanders, in conflict met Spanje zijnde, wierpen zich ook op diens bezittingen in West Indië en richtten hun blikken naar Brazilië. In de geschiedenis van Brazilië bestaat er daarom een tijdperk van den „inval der Hollanders".

Op 10 Mei 1624 maakte de Westindische Compagnie met een vloot onder bevel van Willekens en Piet Hein — die bekendheid verwierf door het buitmaken van de Spaanse Zilvervloot in 1628 — **zich meester van Bahia, toen de hoofdstad van Brazilië.** Doch reeds op 30 April 1625 waren zij genoodzaakt te capituleren voor de overmacht van **Don Fradique de Toledo.**

Nadien werd weder een expeditie van 61 schepen met 7300 koppen bemand uitgerust tegen Brazilië onder bevel van admiraal **Lonck** en kolonel **Waerdenbrugh.** De Brazilianen bonden nadat de invallers zich van de Recife **(thans de hoofdstad van de Staat Pernambuco)** hadden meester gemaakt, de strijd tegen de Nederlanders aan, die vier en twintig jaar zou duren.

In dit tijdvak hadden onze landgenoten geruime tijd het bewind over de tegenwoordige staten Pernambuco, Parahyba en Rio Grande do Norte. Als merkwaardigheid moge worden vermeld dat het ambt van Gouverneur-Generaal in West-Indië werd beroepen **Johan Maurits** graaf van **Nassau-Siegen**, vermaagschapt aan het Stadhouderlijk huis van Oranje-Nassau. De verdiensten van graaf Maurits worden het best in het licht gesteld door de getuigenis welke de nazaten zijner tegenstanders van dezen bewindsman aflegden van te zijn: **un homme de valeur, habile militaire et excellent administrateur.**

De Westindische Compagnie, die uitgeput was en aan haar lot werd overgelaten door de Staten-Generaal (die zelf de handen vol hadden in de oorlog tegen de Engelsen), moest ten slotte de strijd, welke sedert de vestiging van Brazilië onafgebroken woedde, opgeven.

De Portugezen, die van hun vijanden hadden geleerd, stichtten eveneens een handelscompagnie, welker vloot zich in December 1653 aan de kust van Pernambuco vertoonde. Onmiddellijk sloten de Brazilianen zich bij haar aan tegen de Nederlanders en op 26 Januari 1654 waren de Portugezen weer heer en meester van deze streken.

Geheel Brazilië werd aan den Koning van Portugal teruggegeven. **Eerst in 1815 werd Brazilië verheven tot een Koninkrijk onder de collectieve titel:** het „Verenigde Koninkrijk van Portugal, Brazilië en der Algarven". Na de uitroeping der onafhankelijkheid in 1822 werd het een Keizerrijk, een van de beide keizerrijken, die het Westelijk Halfrond ooit heeft gekend: het grootste land Brazilië en het kleinste Haïti.

Het duurde echter tot 15 November 1889 voor de Republiek werd uitgeroepen, welke zonder tegenstand door geheel het land werd gegrondvest, terwijl in 1891 de grondwet van de Republiek der Verenigde Staten van Brazilië werd bekrachtigd. Zo was, zonder heftige schokken, zonder dat burgerlijk bloed was vergoten, de enige Onafhankelijke Staat op het Westelijk halfrond, die volgens het monarchale stelsel werd geregeerd, in een Gemenebest herschapen.

De Verenigde Staten van Brazilië omvatten: 20 autonome Staten, een Bondsdistrict en een Bondsterritorium.

Het reusachtige rijk, dat een oppervlakte heeft van 8.528.218 vierkante km., dat wil zeggen 257 maal de oppervlakte van **Nederland, wordt begrensd door alle landen van Zuid-Amerika, met uitzondering van Chili en Ecuador.**

De hoofdstad met $1\frac{1}{2}$ millioen inwoners is Rio de Janeiro, la ville lumière van het verre Zuid-Westen, die in de rij der Braziliaanse havens staat in de eerste plaats om haar grote betekenis voor het handelsverkeer, maar ook omdat zij bij de zeevarenden de reputatie geniet — en verdient — van een der veiligste havens en bij de reizigers, die van de schoonste havens der wereld te zijn.

Vestiging van vreemdelingen.

Het kolonisatie- en inwijkingsvraagstuk was in verband met de uitgestrektheid van het land en de schier onuitputtelijke rijkdommen van de bodem, een der brandende quaesties welke in de loop der jaren op bevredigende wijze schijnt opgelost. Bijna overal in de Staten bevinden zich thans bloeiende kolonies:

de **Italianen** vestigden zich bij voorkeur in de Staat Sao Paulo,

de **Polen** en **Russen** in Paraná;

de **Duitsers** — in groten getale in Minas Geraes, Sao Paulo, Santa Catharina en Rio Grande Do Sul;

de **Fransen** verspreidden zich tussen de overige nationaliteiten.

De **Portugezen**, die met het oog op de heersende taal des lands, in de gunstigste conditie verkeren, hebben zich nagenoeg in geheel Brazilië gevestigd, vooral als winkelier.

Ook talrijke **Nederlanders**, meest gezinnen uit Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant, hebben zich in Paraná en Rio Grande do Sul, tussen de daar Duitse wonende colonies gevestigd.

Naast deze verschillende rassen vindt men nog de autochthone bevolking, de Indianen, en de negers en mulatten, welke laatsten de afstammelingen zijn van de negerslaven omstreeks 1550 van de Afrikaanse kust naar Brazilië overgebracht. In 1885 waren er nog 1.050.000 slaven in deze Zuidamerikaanse republiek en eerst op 13 Mei 1888 werd de „Vrijheid van de moederschoot" geproclameerd.

Bij een gebied, zo uitgestrekt als het Braziliaanse, kan begrijpelijkerwijze van één klimaat moeilijk sprake zijn, evenmin als men kan gewagen van een algemeen Europees klimaat. Brazilië is dan ook te verdelen in klimatologische gordels, die ieder een verschillende, zuiver omlijnde toestand vertonen, hetgeen verband houdt met de in elke gordel heersende windstelsels.

Verscheidenheid van producten.

Van alle producten, van betekenis voor Brazilië's uitvoer, dus voor de welvaart der Brazilianen, neemt de koffie de eerste plaats in. Deze Republiek is **het grootste koffie producerende land ter wereld.** Reeds in 1906 vertegenwoordigde de koffie export van Brazilië globaal berekend, een waarde van 330 millioen gulden Nederlands courant. Om de prijs op peil te houden en overproductie te voorkomen, wordt vaak het middel om de koffie te valoriseren te baat genomen.

Onder de andere producten, welke het land voortbrengt, kan men noemen, **rubber, katoen, cacao, suiker, tabak, hout, plantaardige oliën en was, graansoorten, verfstoffen, diamant, goud, ijzer, koper**, Paraguayse **thee**, enz.

Geen onderscheid van ras of geloof.

Op 1 millioen na behoren de Brazilianen tot de Rooms Katholieke Kerk, maar alle gezindten zijn voor de wet gelijk. En de gezindheid der Brazilianen maakt nergens deze wet tot een dode letter. Niet alleen de beginselen, door den vreemdeling gehuldigd, maar ook zijn afkomst en landaard, tot zelfs zijn huidskleur, geven den Braziliaan geen reden tot aanstoot.

Ter bescherming van den Noordamerikaan, zo prat op zijn vrijheidszin, en van den Europeaan, die zo snoeft op zijn hyperbeschaving, moet worden geconstateerd, dat misdaden, als de voorgere progroms in Rusland en Roemenië, het uitmoorden van gehele districten als destijds in Armenië, negervervolgingen als in de Verenigde Staten van Noord-Amerika helaas nog niet zo lang geleden aan de orde van de dag, in Brazilië nooit zijn voor gekomen.

Het gevoel van minderwaardigheid, dat den kleurling wordt opgedrongen door van geringschatting getuigende uitzonderingsbepalingen, die, hoewel door de wet geïgnoreerd, zelfs te New York tot adat zijn geworden, is den in Brazilië levenden kleurling geheel onbekend.

Vargas heeft meer gedaan dan enig President vóór hem.

De tegenwoordige President van Brazilië is Getulio Dornelles Vargas, die woont in het oude van marmer opgetrokken Guarnabara Paleis, het Witte Huis in Rio de Janeiro. In feite is hij de dictator van het land, die zijn eigen régime noemt „democratisch in overeenstemming met de behoefte van het volk". Zijn bewonderaars zeggen van hem, dat hij voor den gewonen burger meer heeft gedaan dan enig President vóór hem. Geboren op 19 April 1882, in de stad Sao Borja, juist over de grens van Argentinië, nam hij in 1930 het bewind in handen. Hij bood het hoofd aan zes grote revoluties in de tijd van 4 jaar en ontelbare kleine opstanden. Met uitzondering van korte onderbrekingen, heeft Vargas, Brazilië gedurende de afgelopen elf jaren geregeerd door het afkondigen van de Staat van Beleg en de gerechtshoven te vervangen door vuurpeletons.

Hij verklaarde eens tegenover Noordamerikaanse correspondenten te hebben geschapen een superieure species van het genus democratie. De omstandigheden, verklaarde hij bescheiden, hebben hem gemaakt tot een dictator, ondanks zichzelf. Door alle politieke partijen te verbieden, meent hij het volk te hebben bevrijd van de politici. Het is nu vrij om zich rechtstreeks in alle zaken en onder alle omstandigheden tot hem te wenden.

Aan persoonlijke moed ontbreekt het den tegenwoordigen president van Brazilië niet. Eens in 1938 werd door fascistische „groenhemden" een aanval op het paleis van den dictator te Rio gedaan. Deze werd door Getulio zelf, zijn dochter Alzarina en vier gewapende huisbedienden afgeslagen.

Velen denken dat al het goede dat hij tot stand heeft gebracht zal verdwijnen bij een revolutie welke onvermijdelijk zal zijn indien zij macht begint te tanen. Intussen is Brazilië het land van de toekomst, thans de uitdrukking van Vargas zijn dynamische wil.

Heden overleed plotseling te Los Teques (Venezuela) de Heer

L. Mendels

Namens zijn vele goede vrienden

Mr. E. Elias.

LAATSTE NIEUWS.

— **Generaal Eisenhower** maakte bekend, dat Luitenant Generaal Omor N. Bradley benoemd is tot Opperbevelhebber over de Noordamerikaanse grondstrijdkrachten in Engeland.

Bradley was Bevelhebber van het 2e corps in Tunis en Sicilië.

— **Mountbattens** Hoofdkwartier in New Delhi maakte bekend, dat de Geallieerde troepen ten Westen van Mayu-keten in Birma nog 2 dorpen hebben bezet. De Japanners deden pogingen om de dorpen te heroveren, doch hun aanvallen werden afgeslagen.

— **Een Geallieerde militaire rechtbank** heeft de Italianen op Sicilië, die ervan beschuldigd werden pogingen te doen het fascisme te doen herleven, gevonnist. Een der beschuldigden werd ter dood veroordeeld. 11 Anderen, die aan de samenzwering deelnamen, werden veroordeeld van 1 tot 10 jaren gevangenisstraf. De 22-jarige Maria d'Ali, die de eed van de fascistische partij aflegde na de Geallieerde bezetting en de ondergrondse fascistische partij financieerde, werd tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld. De rechtbank zeide tot haar: „Wij zouden aan een man een zwaardere straf hebben opgelegd dan wij aan u opleggen".

BEKNOTTING VAN HET ONDERWIJS DOOR DE AS—VII.

Slechts de lagere scholen op de Philippijnen zijn opengesteld.

„Karakter"-oefeningen van de Japanners.

Polen moest volgens de Duitsers een geestelijke woestijn worden.

Elk hoger onderwijs in Polen is verboden.

DE PHILIPPIJNEN.

Met de degelijkheid van alle totalitaire overweldigers trachten de Japanners het democratische onderwijsstelsel van de Philippijnen naar hun eigen sociale „Nieuwe Orde" om te vormen. Zij openen scholen, die de Philippijnse Regering uit een oogpunt van openbare veiligheid, vóór de aanval op deze eilanden was begonnen, had moeten sluiten. Maar het zijn slechts de lagere scholen, die geopend worden, en dan alleen in Manilla en de andere steden, waar het Japanse toezicht het sterkst doet gelden en waar, naar het oordeel der tijdelijke heersers, de scholen het nuttigst kunnen zijn om hun leer te verspreiden.

Voor zover bekend, zijn er nog geen pogingen gedaan om instellingen voor hoger onderwijs open te stellen, omdat de Japanners er zich van bewust zijn, dat dergelijke scholen en colleges te gemakkelijk centra kunnen worden van nationale bewustheid en verzet tegen de Japanse overheersers.

Als voorbeeld van de pogingen der Japanners om de Filippino's te heropvoeden in de geest van de „Nieuwe Orde" kan gemeld worden dat de bezettings-autoriteiten krijgsgevangenen op bepaalde scholen cursussen in „karakter-oefening" laten volgen. Zij hebben van de landbouwschool te Los Baños, even buiten Manilla, een dergelijke instelling gemaakt, waar gevangenen onderricht krijgen in de techniek van de landbouw en waar zij tegelijkertijd worden doordrongen van de Japanse geest.

Op de onder Japans toezicht staande scholen in de Philippijnen wordt Engels niet langer onderwezen. De Japanse taal is daarvoor in de plaats gekomen, maar het onderricht daarin is nog niet op grote schaal doorgevoerd omdat de Japanners nog niet de hand hebben gelegd op voldoende leerkrachten, die daartoe bereid zijn en zowel de taal van de Philippijnse eilanden als het Japans machtig zijn.

Naar gemeld wordt zijn de Japanners — op het voorbeeld van hun Asgenoten in Europa — er toe overgegaan boeken op de brandstapel te werpen. In Manilla hebben zij alle boeken van de Universiteit, die zij aan de zg. „Nieuwe Orde" vijandig achtten, vernietigd; dit waren voornamelijk alle werken over democratie en alle boeken, die in de Verenigde Staten en Engeland zijn uitgegeven.

POLEN.

In geen opzicht is de bedoeling van het Duitse Herrenvolk om het Poolse leven te vernietigen zo duidelijk tot uiting gekomen als op het gebied van het intellectuele leven. De Duitse autoriteiten hebben kortweg bekend gemaakt, dat al het intellectuele leven van Poolse bodem moet verdwijnen, die — om de woorden van den Gouverneur-Generaal Frank zelve te gebruiken — „veranderd zal worden in een geestelijk woestijn. De Polen — aldus voegt Frank hier nog aan toe — hebben geen scholen of Universiteiten nodig." Met andere woorden: het zal hun taak zijn het vuile werk voor de Duitsers te verrichten, die immers de heersers in het land zijn, terwijl de Polen slechts als „Knechte" (slaven) worden beschouwd.

Slechts technische- en beroeps-scholing is toegestaan, en ook dat niet boven een bepaalde graad, opdat de Polen uitsluitend nuttig zullen zijn maar ontbloot van alle initiatief en onafhankelijkheid. De Duitsers zullen hierbij de deskundigen blijven, wier taak het is gebruik te maken van de Poolse arbeidsmarkt. Het geestelijk leven en de nationale tradities van Polen, die wellicht gevaren voor den tijdelijken bezetter zouden kunnen opleveren, moeten uitgeroeid worden.

De werkwijze, waarvan de Duitse machthebbers uitgaan, is een officieel verbod om op de Poolse hogere- en middelbare scholen of colleges onderwijs te genieten. Alle hogere- en middelbare scholen zijn gesloten; de gebouwen zijn opgevorderd en het onderwijzend personeel is weggevoerd om elders dwangarbeid te verrichten, doodgeschoten of in concentratiekampen gevangen gezet. Slechts de lagereschoolopleiding — en deze nog in beperkte mate — wordt door de Duitsers toegestaan.

De toestand der jongeren in de Westelijke gebieden verschilt nog aanmerkelijk van die onder het zogenaamde Algemeen Bestuur. In de zogenaamde Warthegau, waar de Duitsers niet langer van plan zijn de plaatselijke Poolse bevolking te verduitsen, maar hen door wrede massa-deportaties wil uitroeien, bestaat geen enkele Poolse school meer, zelfs geen lagere school.

Volgens een decreet, dat ook afgedrukt is in de Ostdeutscher Beobachter van 6 September 1942 zijn alle Poolse kinderen in West-Polen, die geboren zijn tussen 1929 — 1934, verplicht in het schooljaar 1942—1943 de Duitse lagere scholen te bezoeken; zij zullen daar van de Duitse leerlingen worden gescheiden.

In het Algemeen Bestuur bestaan er nog steeds een aantal Poolse lagere scholen, maar zij hebben met ontzaglijke moeilijkheden te kampen. De school-gebouwen zijn vaak door de Duitsers gevorderd ten behoeve van leger, de S.S. of de politie. Een van de grootste scholen in Warschau bv., waarin tot voor kort twee lagere scholen waren opgenomen, werd onlangs door de Duitse militaire autoriteiten gerequireerd. Een van de grootste problemen is het gebrek aan verwarming in de winter, en de kinderen zitten in onverwarmde lokalen, waar de temperatuur nauwelijks boven het vriespunt uitkomt. Het gebrek aan schoolruimte leidt er vaak toe, dat dezelfde lokalen in een „drieploegenstelsel" gebruikt moeten worden, waardoor het aantal lesuren voor elk kind aanmerkelijk verminderd wordt. In sommige van de kosteloze lagere scholen in Warschau genieten de kinderen slechts twee uur onderwijs per dag en het leerplan bestaat uit godsdienst-onderricht, de Poolse taal en rekenen. Vakken als geschiedenis en aardrijkskunde staan officieel niet meer op de lesroosters. Daarbij is er een volkomen gebrek aan leerboeken. De oude zijn vernietigd, nieuwe worden niet meer gedrukt en bovendien is onlangs een order uitgevaardigd, waarbij het boekwinkels is verboden zelfs de lagereschoolboeken, die vroeger werden gebruikt, te verkopen.

Terwijl zij derhalve het middelbaaren hoger onderwijs min of meer afschaffen hebben de Duitsers een technische opleiding ingevoerd. Het onderricht, dat door de vakscholen wordt gegeven is geheel gebaseerd op de toestanden in Duitsland en de vereisten van de Duitsers. Er wordt uitsluitend in het Duits gedoceerd, zodat een groot aantal les-uren gewijd moet zijn aan het Duits. Poolse letterkunde en geschiedenis, evenals trouwens aardrijkskunde en zelfs godsdienst-onderricht, zijn van het leerplan afgevoerd. Zelfs op de vakscholen — zoals b.v. de landbouwschool — staat het onderwijs, dat aan Polen wordt gegeven, op een zeer laag peil en er wordt niet in die vakken les gegeven, die de jeugd opleiden voor en voorbereiden tot het aanvaarden van enige administratieve functie.

Bij hun pogingen om het Poolse intellectuele leven en de wetenschappelijke instellingen te vernietigen passen de Duitsers middelen toe, die in de geschiedenis ongeëvenaard zijn en die ons terugbrengen tot in het diepste duister van de middeleeuwen. Bij hetgeen zij vernielen laten zij zich niet intomen door enige overwegingen ten aanzien van waarde; een van de oudste Universiteiten ter wereld, die van Krakau — gesticht in 1364 en nog steeds het voornaamste wetenschappelijke centrum in Polen — werd het eerste slachtoffer van de Duitsers. Tegen November 1939 waren niet minder dan 170 hoogleraren van die Universiteit weggevoerd naar het concentratiekamp Oranienburg waar er vijftien — onder wie zich mannen van wereldfaam bevonden — de marteldood stierven, twee gek werden, terwijl de overigen, die na zes maanden vrijgelaten werden, lichamelijk en geestelijk gebroken waren en niet langer in staat waren enig wetenschappelijk werk voort te zetten.

De Universiteit van Warschau, die in 1818 was opgericht en waar voor de oorlog 10.000 studenten studeerden, is sedert het uitbreken van de oorlog gesloten gebleven. De Duitsers hebben een groot aantal professoren gearresteerd en hebben geweigerd de Universiteit te heropenen.

De Universiteit van Lublin en Posen waren karakteristiek voor het onafhankelijke Polen. Zij waren in 1918 opgericht. De Universiteit te Lublin was de enige in heel Centraal- Oost Europa, die geheel gewijd was aan Katholieke studiën. Toen de gebouwen door genadeloze Duitse bombardementen vernietigd waren, bevalen de bezetters dat de Universiteit gesloten moest blijven en niet herbouwd mocht worden.

De Universiteit van Posen was een geestelijk centrum in West-Polen. Er studeerden hier bij het uitbreken van de oorlog 6.000 studenten. De Duitsers hebben alle professoren van deze Universiteit met bizondere wreedheid behandeld. Tal van hen zijn doodgeschoten, en zij die nog in leven zijn bevinden zich in concentratiekampen. De Universiteit is nu heropend als een Duitse instelling, waar de toegang aan Polen verboden is.

De meeste wetenschappelijke papieren en waardevolle historische documenten zijn op waanzinnige wijze vernietigd; experimentele laboratoria en installaties zijn waardeloos gemaakt, vaak met behulp van deskundigen van Duitse Universiteiten, die voor dit doel speciaal uit Duitsland overkwamen! Deze Duitse professoren waren niet beter dan de Nazi-overweldigers. Een groot deel van de waardevolle installaties en wetenschappelijke instrumenten zijn — evenals tal van kunstschatten naar Duitsland overgebracht. De wreedheid der Duitsers ten aanzien van de Poolse wetenschap is een zeer veelbetekenend karaktertrek, kenmerkend voor hun degeneratie.

Bezoek van Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Godfrey, Apostolisch Delegaat in Engeland, aan het Belgische krankenhuis te Wimbledon ter gelegenheid van het patroonsfeest van Koning Leopold. Van links naar rechts Luitenant-Generaal Ridder van Strijdonck de Burkel; aalmoezenier De Coninck; Mevrouw Aitkin; Z.H.E. Mons. Godfrey; Mejuffrouw Moira Coombe van het Britse Hesteflings fonds in de Verenigde Staten van Noord-Amerika; Baron Cartier de Ma rchienne, aalmoezenier De Houx.

Ons Koninkrijk.

KERSTENS BIJ PRINSES JULIANA.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana der Nederlanden heeft Minister Piet A. Kerstens te Ottawa ontvangen.

VERENIGDE VOLKEN.

Zijne Excellentie de Minister van Koloniën, Hubertus J. van Mook, heeft een radio-rede gehouden over de eenheid der verbonden volken in oorlog en vrede en verklaarde hierin o.m.:

„Wanneer wij spreken over de Verenigde Volken, bedoelen wij de volken, die een vrije beslissing kunnen nemen, maar dit wordt belemmerd door de afwezigheid van soldaten en zeelieden en de velen, die onder de bezetting gebukt gaan en wier strijd ten minste even moedig is en onder veel moeilijker omstandigheden plaats grijpt. Zij kunnen hun stem niet laten horen; het kan weliswaar mogelijk zijn, dat nu reeds enkele beslissingen dienen genomen te worden, maar deze mogen slechts van tijdelijke aard zijn, totdat ook het volk zijn mening te kennen kan geven.

In de tweede plaats zou de te vormen eenheid niet te nauw aangehaald en zeker niet opgedwongen moeten worden. Er bestaan natuurlijke groeperingen van landen en zolang deze deel uitmaken van een groot geheel, zouden deze groeperingen zich vrij moeten ontwikkelen en de vorming van een internationale samenwerking om zich moeten nemen.

In de derde plaats zou er een einde gesteld dienen te worden aan rassenverschil en de kleurlingen zouden niet langer het gevoel moeten hebben als minderwaardig beschouwd te worden, omdat zij gekleurd zijn. Voor zover zij nog niet in staat zijn op eigen benen te staan, moeten zij in ieder geval de weg naar onafhankelijkheid voor zich uit zien liggen voorlopig door anderen geholpen worden. Ook moet er een einde komen aan het uitbuiten van het ene land door het andere. Indien aan de vroegere houding tegenover de kleurlingen geen einde gemaakt wordt, zal de kiem voor een nieuw conflict blijven leven.

Tenslotte moeten wij de weg op naar een betere werkverdeling. Wel is dit het moeilijkste vraagstuk, maar zolang de ene helft van de wereld honger lijdt en de andere helft in overvloed leeft, kan er nooit vrede zijn. Zelfs indien er grote opofferingen gebracht moeten worden om dit te verwezenlijken, mogen wij niet aarzelen. Indien er voorspoed heerst en iedereen zijn rechtmatige wensen bevredigen kan, zal er niet licht een oorlog uitbreken.

HOOGLERAREN EN SABOTAGE.

De N.S.B-ers beschuldigen de Nederlandse hoogleraren van sabotage van het onderwijs. De hoogleraren houden zich niet aan de afspraken met den N.S.B.-studenten en gaan zelfs zover, dat zij niet eens bekend maken wanneer hun cursussen plaats hebben en wanneer hun dat door de studenten gevraagd wordt, zeggen zij: Wat komt het er op aan, jullie behalen immers toch geen titel!

Ook worden de N.S.B.-studenten van het kastje naar de muur gestuurd, terwijl de schuld handig op de rug van den een of anderen docent of ambtenaar wordt geschoven. Wanneer eerste-jaars studenten advies vragen aan een hoogleraar is het ten hoogste een lijst van boeken, die zij kunnen losmaken en een aanbeveling om later nog maar eens terug te komen.

Ook op de beroepsscholen is het aldus. In ziekenhuizen en laboratoria wemelt het van assistenten, die in plaats van de studenten te helpen, hen in de war brengen. De rechtsfaculteit te Amsterdam is gesloten, omdat de autoriteiten „vergaten" de contracten met de hoogleraren te verlengen.

Ook wordt aan studenten, wanneer zij examen doen, gevraagd dit uit te stellen, om geen oneerlijke voorsprong te krijgen op degenen, die verplicht zijn in Duitsland te gaan werken; het is de gewoonte van vele professoren aan studenten te vragen of zij soms lid zijn van de N.S.B. en bij bevestiging wordt hun dan de raad gegeven te kiezen tussen politiek of studie, daar het niet mogelijk is, zich aan beide te geven.

DE DUITSE UITWIJKING NAAR NEDERLAND.

Het Duitse „Trans Ocean" nieuwsagentschap heeft bekend gemaakt, dat het uitwijken van 100.000 Duitsers uit de gebombardeerde steden naar Nederland niet te verwezenlijken is. De meesten weigeren het land te verlaten of wensen niet gescheiden te worden van hun gezinnen. Slechts 25.000 vluchtelingen uit Bremen, Kiel en de steden van West-Duitsland zijn tot dusverre in Nederland aangekomen. Wij hebben reeds gemeld, welke paniek in Bielefeld is ontstaan, toen daar de ontruiming bekend gemaakt werd. De eerste aarzelende groep vluchtelingen uit deze stad is nu in Nederland aangekomen; vooraf heeft men echter moeten beleven, dat autobussen te hunner beschikking zouden blijven, indien Nederland zou worden aangevallen door de Geallieerden.

VOETBAL NEDERLAND-BELGIË.

De voetbalwedstrijd Nederland-België werd door de Nederlanders met 3 — 2 gewonnen. De wedstrijd werd te Londen gespeeld en bijgewoond door 5000 Nederlanders en Belgen.

DOODGESCHOTEN.

Het Hoofd van het N.S.B.-Landbouwfront voor de omgeving van Eindhoven, J. van Eck uit Son, is door twee onbekenden doodgeschoten.

HET DRUKKE HAZENPAD.

Vele buitenlandse arbeiders in Duitsland maken een dankbaar gebruik van de paniek, die in de Duitse nijverheidscentra heerst tijdens de bombardementen, om het hazenpad te kiezen. Van de 75.000 Nederlandse arbeiders in Duitsland zijn er tenminste 30 tot 40 duizend verdwenen; bizondere Nederlandse organisaties hebben er voor gezorgd, dat zij naar het vaderland konden terugkeren. Dit bericht werd te Londen opgevangen van een in het Tsjechisch gehouden uitzending door de Moskouse radio; Nederlandse kringen konden geen bevestiging geven van de juistheid der cijfers.

PRINS BERNHARD IN ENGELAND TERUG.

Bericht wordt uit Londen, dat Prins Bernhard Vrijdag aldaar is aangekomen; hij werd aan het vliegveld verwelkomd door den Britsen luchtmaarschalk Sir Frederick Bowhill. De Prins zeide, dat hij hielp nieuwe bommenwerpers af te leveren, er op doelend, dat hij de vlucht maakte aan boord van een der nieuwe vliegtuigen, die rechtstreeks van de Verenigde Staten naar Engeland worden gevlogen. De vlucht had plaats volgens het opgemaakte tijd-plan.

AMBON GEBOMBARDEERD.

Halfzware bommenwerpers hebben de dokken en opslagplaatsen van Ambon aangevallen en vele branden veroorzaakt.

N.S.B. GESNEUVELD IN RUSLAND.

Volgens een uitlating van Anton Mussert aan den Berlijnsen briefschrijver van een Deens blad zijn reeds 1200 N.S.B.-ers gedood aan het Russische front. Volgens Mussert zouden 20.000 van de 60.000 leden der partij actief deelnemen aan de strijd van Duitsland tegen de Geallieerden.

FENNA DE MEYIER OVERLEDEN.

Te Wageningen stierf in de ouderdom van 69 jaar Fenna de Meyier. De overledene was geboren in Java en ging later naar Nederland, waar Zij de acte Frans haalde en later cursussen hield over de moderne Nederlandse Franse letterkunde. Zij schreef „Zonnebloem" in 1917 „Zondaresje" in 1920, „Vergeefse Vlucht" in 1927 en „De Keuze" in 1928.

UIT WALCHEREN.

De bewoners van Walcheren zijn gewaarschuwd door de bezetters, dat zij krijgsgevangenen zelfs niet mogen naderen, dit naar aanleiding van sommige incidenten.

BOEK VAN MARSMAN

De bundel „Poëzie en Proza" van H. Marsman is thans weer verkrijgbaar in Londen en kost 10 schellingen. Wij hopen, dat er een boekhandel zal z[...] die dit boek hier ook in voorraad [...] nemen.

Een in Londen uitgegeven Ned[...]landse zakagenda is hier nog nim[...] te koop aangeboden. Het is wel me[...]waardig, dat er in het buitenland [...] Nederlandse zakagenda kan versc[...]nen, terwijl in het vrije Nederland [...] bijna alles in het Engels gedrukt wo[...]

PROFESSOR KAPSENBERG OVERLEDEN.

Te Groningen is in de ouderd[...] van 60 jaar overleden Prof. Dr. [...] Kapsenberg, in leven Professor aan [...] Universiteiten van Leiden en Gron[...]gen. De overledene was geboren [...] Rotterdam en studeerde te Leid[...] waar hem de gouden medaille toe[...]kend werd. Later werd hij assist[...] aan de faculteit der Medicijnen v[...] dezelfde universiteit en vervolgens [...] viseur in bacteriologie en gezondhei[...]leer. In 1919 werd hij benoemd tot [...] recteur van de gemeentelijke gezo[...]heidsdienst te Utrecht en in 1935 P[...]fessor in Hygiëne aan de Universit[...] te Groningen.

WOUTER HUTHSENRUYTER OVERLEDEN.

De dirigent van het Stedelijk Ork[...] van Utrecht, Wouter Huthsenruyt[...] die 25 jaren de leiding had van dit [...]kest, stierf in de ouderdom van 84 ja[...] te Den Haag. Hij was de schrijver v[...] verschillende boeken over muzi[...] waaronder de Geschiedenis van [...] Orkest en verder biographieën o.a. v[...] Chopin, Brahms, Mozart en Richa[...] Strauss. Ook was hij tweede dirig[...] van het Orkest van het Amsterdam[...] Orkestgebouw, voor hij in 1892 [...] Utrecht dirigent werd. De overlede[...] gaf les aan de Muziekschool in de [...] laatste stad en werd later directe[...] van dezelfde inrichting.

TENTOONSTELLING NEDERLANDSE KUNST.

In Cincinnati (Verenigde State[...] had de vernissage plaats van een te[...]toonstelling van Moderne Nederland[...] Kunst; toegang werd alleen verlee[...] aan kopers van oorlogsbons, waarva[...] voor een bedrag van $ 200.000 we[...] gekocht. De grote winkels in de st[...] hadden speciale Nederlandse uitst[...]ramen ingericht voor deze gelegenhe[...] die tevens de opening was van [...] kunstseizoen. Door baron van Boet[...]laer werd een ontvangst gehouden [...] de plechtige opening.

BEKENDMAKING.

Wijziging en Aanvulling der lijst van maximumprijzen geldende voor het eiland Curaçao, volgens Beschikking No. 158 ddo. 14 Januari 1944.

VOOR DEN KLEINHANDEL:

Melk in blik		
Pet	per blik van 14½ Am. ons	f. 0.33
	per blik van 6 Am. ons	f. 0.16

VOOR DEN GROOTHANDEL:

Melk in blik		
Pet	per doos van 48 blik van 14½ Am. ons . .	f. 13.2[...]
	per doos van 96 blik van 6 Am. ons . .	f. 13.1[...]
Sinaasappelen	per 1000 stuks	f. 45.—
Zoete aardappelen	per zak van 100 Am. pond	f. 7.5[...]

Het Hoofd van het Bureau voor
Sociale- en Economische Zaken.